

Sirpa Häkli

Esteetikon päiväkirja – maalauksia ja piirustuksia kirjan sivuille

7.5. – 25.5.2014

Galleria Uusi Kipinä | Kirnu

Sain syntymäpäivälahjaksi kuvataiteen estetiikkaa¹ ja taidekriittikää käsittelevän Thomas Munron² esseekokoelman *Toward Science in Aesthetics* vuodelta 1956 (ensijulkaisu 1928). Artikkelissaan *Aesthetics and the Artist* Munro luokittelee taiteilijat aluksi kahta ääripäätä edustavaan ryhmään: yhtäältä 'filosofiseen taiteilijaan', joka viihtyy niin estetiikan teorian kuin konkreettisten kuvienkin ääressä ja toisaalta 'impulssien ja emootioiden ohjaamaan taiteilijaan', joka ei työskentele suunnitelmallisesti eikä ymmärrä teoriaa. Näiden ryhmien väliin Munro mahdollistaa vielä kaksi taiteilijatyyppeä: ensin 'käytännöllisyydessään loogisen taiteilijan', jolle abstrakti keskustelu on vierasta ja sitten 'hieman teoriasta kiinnostuneen tai siitä mahdollisesti vielä kiinnostuvan taiteilijan', jonka ajattelu ei kuitenkaan ole omaperäistä. Munron ajattelua voi nykyaikana pitää vanhentuneena, mutta siitä voi myös inspiroitua – ja käyttää sitä esimerkiksi taiteen materiaalina.

Tämän näyttelyn kuvia ei olisikaan syntynyt ilman Munron artikkelien otsikoiden, terminologian ja sisältöjen virittämiä pohdintoja. Ehkä oman tuotantoni useaan suuntaan kurottuva estetiikka perustuukin enemmän 1960-luvulla eletyn lapsuuteni niukkaan, mutta vastakohtaiseen visuaaliseen maailmaan (välille: *joutsenia lammella* -gobeliini, valkeat posliiniastiat, käsityöt, autojen moottorit ja *mäntyjä järvenrannalla* -maalaukset) kuin taideopiskelijana 1980-luvun alussa omaksumiini vielä selkeän modernistisiin taidevaikutteisiin.

Aesthetics and the Artist -sarjan ensimmäiset työt ovat uudelleen tulkintoja omista aiemmin kankaalle maalatuista sarjoistani *Tunnustuksia* (2011) ja *Selityksiä* (2011–14). Muut sarjan työt ovat toisintoja mm. taidehistorian kuva-aiheista, arkkitehtonisista piirroksista ja teknisistä oppaista. Kuvavalintani osoittavat esimerkinomaisesti mitä koen 'kauniiksi' tai 'esteettisesti arvokkaaksi' ja mille tai keille kultturihistoriassamme koen olevani kiitollisuuden velkaa. Kuvien lähteet ja viittaukset voi lukea teosten oikeasta pystyreunasta. Näyttelyssä on myös joitakin maalaukollaiseja sarjasta *Munro Danten Paratiisissa*. Niissä Munron tekstiosiot 'vierailevat' vuonna 1857 julkaistun Danten *Gudomliga komedi. Tredje delen: Paradiiset* -sivuilla³. Esteetikon paratiisissa kohtaavat siis renessanssi ja modernismi.

www.galleriauusikipina.fi

www.sirpahakli.net

1 Estetiikka käsittelee mm. taiteen ja kauneuden filosofiaa. Helsingin yliopisto. <http://www.helsinki.fi/estetiikka/>

2 Thomas Munro (1897–1974) oli positivist, joka uskoi taiteen 'kehitykseen' ja loi 'tieteellisen metodin' taiteen tutkimiseen. Dictionary of Art Historians. Lee Sorensen, ed. <http://www.dictionaryofarthistorians.org/munrot.htm>

3 Dante Alighierin (1265–1321) runoelma *La divina commedia* [Jumalainen näytelmä] koostuu osista *Inferno* [Helvetti], *Purgatorio* [Kierastuli] ja *Paradiso* [Paratiisi].